

מסורת הש"ס

(א) [בצל י, ג] קדושין לט: [ומספסת סוף פ"י], (ג) [קדושין שם ע"ש], (ד) [מפסטי" ד"ה לעולם כי ובשלהי פ"ק דקדושין כי משמע דלא גרים לכל זה וכ"כ הס"ח], (ה) [קדושין לט: ת, ו] פסחים ת, יומא יא, [קדושין לט:], (ו) [ג"ל אלמלי ע"י מוסף מגילה כח, ח] [ג"ל מממן]

מוסף רש"י

בעומד ואומר. מנעמד יוס (ביצה ג,). שאין תחיית המתים תלויה בה. נאמתו מתן שכר להודיעך שאין מתן שכר אלא לעולם הבא (קדושין טז). ודלמא לא הוי הכי. לא יאמר הדגדג הזה לעולם אלא מאריכון ימיו ושנותיו (שם). למען תפוש את בית ישראל בלבבם. שמפשו נלגס בהרועי עבודת כוכבים דכע משמע קרא (שם). והאמר ר' אלעזר כו'. והיכל אמרינן דר' יעקב מעשה חזא (שם). איך אלך. למשוח את דוד, ואע"פ שגלותו על מקום היה הכי היה ירא (פסחים ח). אלמלא דרשיה אחר להאי קרא. דלמען יעב לך נעולם הבא (קדושין טז).

הדרן עלך מסכת חולין

שילוח הקן פרק שנים עשר חולין

נעומד ואומר זה וזה אני נוטל סגיא. כצית הלל במסכת ביצה (דף ג,): **פירי חדסי**. ביצים שהטילה אותם האם ולא עמדה מעליהם מעולם ולא קנתה לו חזרו ללוי דאסור לזכות בהן כל זמן שהאם רוצנת עליהם ולוי היה צריך לילך לקנות ומה שלא קנה אינו יכול להקנות ואם יקנה לו בסודר

דליסגבהו. אמהות וליקניניהו לוי

לפירות על ידי חזירו ויקנהו לוי ניהלך בסודר: **מתני'** **שהיא כאיסר**. שאין זה חסרון כיס אלא דכר מועט: **גמ'** **שמתן שכרה נדרס**. כגון כבוד אב ואם ושלות הקן שלא תוכל להצין ^(א) מתן

מצות חמורות שבתורה: גמ' ^(א)תניא דבי ר' יעקב

אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכבוד אב ואם כתיב ²למען יאריכון ימיו ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח את הבנים ובחזרתו נפל ומת היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה אלא למען יאריכון ימיו ^(ג) כבעולם שכולו ארוך ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב ^(ד)ודלמא ^(ה)לא הוה הכי ר' יעקב מעשה חזא ודלמא מהרהר בעבירה הוה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודה זרה הוה דכתיב ³למען תפוש את בית ישראל בלבבם ^(ו)ואמר רב אחא בר יעקב זו מחשבת עבודה זרה הכי קאמר אם איתא דאיכא ⁴שכר מצות בהאי עלמא תהני ליה ותנן עליה דלא ליתי לידי ההרור וליתוק אלא שכר מצות בהאי עלמא ליכא ^(ו)והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן נוזקים בחזרתם שאני והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן נוזקים לא בהליכתן ולא בחזרתן סולם רעוע הוה ומקום דקבוע היוקא שאני דכתיב ⁴ויאמר שמואל איך אלך ושמע שואל והרגני אמר רב יוסף ^(ז)אלמלא דרשיה אחר להאי קרא כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא מאי הוא איכא דאמרי כי האי מעשה חזא ואיכא דאמרי לישנא דרבי חוצפית המתורגמן חזא דהוה מוטלת באשפה אמר פה שהפיק מרגליות ילחוך עפר והוא לא ידע למען ייטב לך בעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיו בעולם שכולו ארוך:

הדרן עלך שילוח הקן וסליקא לה מסכת חולין

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

קמב. עין משפט נר מצוה

לכ א מיי פ"ג מה'ל שמיטה ה' יט סמג עשין סה (טושי"ע י"ד סי' רנב):

ב ג [מיי פ"ח מהלכות תשובה הלכה א ופי"ט הלכה אן]:

תורה אור השלם

1. שלח תשלח את האם ואת הבנים תתן לך למען ייטב לך ותארכת ימים: דברים כב ז
2. כבד את אביך ואת אמך כאשר צוך יי אלהיך למען יאריכון ימיו ולמען ייטב לך על האדמה אשר יי אלהיך נתן לך: דברים ה טו
3. למען תפוש את בית ישראל בלבבם אשר נורו מעליך בגזולתיהם כלם:

יחזקאל יד ה
4. ויאמר שמואל איך אלך ושמע שואל והרגני ויאמר יי עגלת בקר תקח בידך ואמרת לזבח לך באתי:

שמואל א טו ב

הגהות הב"ח

(א) גמ' זיל טריף כל"ז ואזוי ו' נמחק: (ב) שם יאריכון ימיו לעולם:

קמב.

שכרה שעתידין המתים להחיות: לעולם שכולו טוב. שאין צו לא היזק ולא יסורין אלא טובה. ובשלהי פרק קמא דקדושין (דף לט:): אמרינן דרבי יעקב עובדא חזא נאחד שאמר לו אביו עלה לזירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ונטל את הבנים וקיים כבוד אב ואם ושלות הקן ובחזרתו

נפל ומת היכן טובתו של זה והיכן אריכות ימיו אלא הוי אומר למען ייטב לך לעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיו לעולם שכולו ארוך:

הדרן עלך שלוח הקן וסליקא לה מסכת חולין

מצות חמורות שבתורה: **גמ'** ^(א)תניא דבי ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומצוה שבתורה שמתן שכרה בצדה שאין תחיית המתים תלויה בה בכבוד אב ואם כתיב ²למען יאריכון ימיו ולמען ייטב לך בשילוח הקן כתיב למען ייטב לך והארכת ימים הרי שאמר לו אביו עלה לבירה והבא לי גוזלות ועלה ושלח את האם ולקח את הבנים ובחזרתו נפל ומת היכן אריכות ימיו של זה והיכן טובתו של זה אלא למען יאריכון ימיו ^(ג) כבעולם שכולו ארוך ולמען ייטב לך לעולם שכולו טוב ^(ד)ודלמא ^(ה)לא הוה הכי ר' יעקב מעשה חזא ודלמא מהרהר בעבירה הוה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה ודלמא מהרהר בעבודה זרה הוה דכתיב ³למען תפוש את בית ישראל בלבבם ^(ו)ואמר רב אחא בר יעקב זו מחשבת עבודה זרה הכי קאמר אם איתא דאיכא ⁴שכר מצות בהאי עלמא תהני ליה ותנן עליה דלא ליתי לידי ההרור וליתוק אלא שכר מצות בהאי עלמא ליכא ^(ו)והאמר ר' אלעזר שלוחי מצוה אינן נוזקים בחזרתם שאני והאמר רבי אלעזר שלוחי מצוה אינן נוזקים לא בהליכתן ולא בחזרתן סולם רעוע הוה ומקום דקבוע היוקא שאני דכתיב ⁴ויאמר שמואל איך אלך ושמע שואל והרגני אמר רב יוסף ^(ז)אלמלא דרשיה אחר להאי קרא כרבי יעקב בר ברתיה לא חטא מאי הוא איכא דאמרי כי האי מעשה חזא ואיכא דאמרי לישנא דרבי חוצפית המתורגמן חזא דהוה מוטלת באשפה אמר פה שהפיק מרגליות ילחוך עפר והוא לא ידע למען ייטב לך בעולם שכולו טוב ולמען יאריכון ימיו בעולם שכולו ארוך:

הדרן עלך שילוח הקן וסליקא לה מסכת חולין

אחר השלמת המסכתא יאמר זה ויועיל לזכרון בעזרת השם יתברך

(*)הדרן עלך מסכת חולין והדרך עלן. דעתן עלך מסכת חולין ודעתך עלן. לא נתנשי מינך מסכת חולין ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי:

יאמר כן שלשה פעמים ואחר כך יאמר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינו שְׁתֵּהא תוֹרַתךָ אֲמֻנָתֵנו בְּעוֹלָם הַזֶּה וּתְהא עֲמָנוּ לְעוֹלָם הַבָּא. **(**חֲנִינָא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא:**

העֵרַב נָא יי אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיפּוּת עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וְנִהְיָ בָלָנוּ אֲנַחְנוּ וְצִאֲצֵאינוּ וְצִאֲצֵאי עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּלָנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרַתְךָ: מֵאוֹיְבֵי תַחֲכַמְנִי מִצּוֹתֶיךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי: יְהִי לְבִי תָמִיד בַּחֲקִיקָה לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ: לְעוֹלָם לֹא אֲשַׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתָנִי: בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמִדְּנֵי חֲקִיקָ: אָמֵן אָמֵן אָמֵן סֵלָה וְעַד:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁשִּׁמְתָּ חֻלְקָנוּ מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ וְלֹא שִׁמְתָּ חֻלְקָנוּ מִיּוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. שְׂאֲנוּ מִשְׁפִּימִים וְהֵם מִשְׁפִּימִים. אָנוּ מִשְׁפִּימִים לְדְבָרֵי תוֹרָה וְהֵם מִשְׁפִּימִים לְדְבָרִים בְּטָלִים. אָנוּ עֹמְלִים וְהֵם עֹמְלִים. אָנוּ עֹמְלִים וּמְקַבְּלִים שְׂכָר וְהֵם עֹמְלִים וְאִינָן מְקַבְּלִים שְׂכָר. אָנוּ רָצִים וְהֵם רָצִים. אָנוּ רָצִים לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבֶּא וְהֵם רָצִים לְבָאֵר שַׁחַת. שְׂנֵאָמֵר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרִידֵם לְבָאֵר שַׁחַת אֲנָשִׁי דְּמִים וּמִרְמָה לֹא יַחֲצוּ יְמִימָהּ וְאִנִּי אֲבַטַח בָּךְ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵי בָשָׂם שֶׁעֲזַרְתָּנִי לְסִים מִסֵּכַת חוֹלִין בֶּן תַּעֲזָרְנִי לְהַתְּחִיל מִסֵּכָתוֹת וּסְפָרִים אַחֲרִים וּלְסִימָם לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וּלְעֲשׂוֹת וּלְקַים אֶת כָּל דְּבָרֵי תַלְמוּד תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה. וְזִכּוֹת כָּל הַתְּנָאִים וְאֲמוּרָאִים וְתַלְמִידֵי חֲכָמִים יַעֲמוּד לִי וּלְזֻרְעֵי שְׁלֹא תִמּוּשׁ הַתּוֹרָה מִפִּי וּמִפִּי זֻרְעִי וְזֻרַע עַד עוֹלָם. וְתַתְּקִים בִּי בְּהַתְּהַלֵּךְ תַּנְחָה אוֹתָךְ בְּשִׁכְבְּךָ תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ וְהַקִּיצוֹת הִיא תְּשִׁיחָךְ. כִּי בִי יָרְבוּ יְמֶיךָ וַיּוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים: אוֹרֶךְ יָמִים בְּיָמִינָהּ בְּשִׁמְאַלָּהּ עֶשֶׂר וּכְבוֹד: יי עוֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֲלָמָא דְּהוּא עֲתִיד לְאַתְחַדָּתָא, וּלְאַחֲיָא מִתְיָא, וּלְאַסְקָא לַחַיִּי עֲלָמָא, וּלְמַבְנָא קֶרְתָא דִּירוּשָׁלַם, וּלְשִׁכְלַל הִיכְלִיָּה בְּגוּה, וּלְמַעַקֵּר פּוּלְחָנָא נּוֹכְרָאָה מֵאַרְעָא, וּלְאַתְבָּא פּוּלְחָנָא דְשִׁמְיָא לְאַתְרִיָּה, וַיְמַלִּיךָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתִיָּהּ וַיִּקְרִיָּהּ, [וַיַּצְמַח פְּרָקְנָה וַיִּקְרַב מִשִּׁיחָה]. בַּחֲיִיכוֹן וּבִיּוֹמֵיכוֹן וּבַחַיִּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְאִמְרוּ אָמֵן. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעֹלָם וּלְעֻלְמֵי עֲלָמֵיָא. יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְעֵלָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא וְשִׁירָתָא תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחֲמָתָא דְאַמְרִין בְּעֲלָמָא, וְאִמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן, וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן, וְעַל כָּל מֵאֵן דְּעַסְקִין בְּאוּרִיתָא, דִּי בְּאַתְרָא (קְדִישָׁא) הָדִין וְדִי בְּכָל אֶתֶר וְאַתֶּר, יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חֲנָא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי וַחַיִּי אֲרִיכִי וּמְוֹנֵי רוּיְחִי וּפְרָקְנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בְשִׁמְיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמִיָּא וַחַיִּים טוֹבִים עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן: עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוּמֵי הוּא בְּרַחֲמֵי וַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

^[*] פ"י הגון על זה תמצא בספר החיים שחיבר אחי הגאון מהר"ל מפראג בספר זכיות ח"א פ"ג, (** בסיומא וסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן בסוף יש"ש בב"ק כתוב רמזים על הזכרת שמות הללו.